

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

15/2007

23. května 2007

ročník 92

cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde
6. června 2007

Z OBSAHU

- * Jednota církve
- * Amazing Grace
- * Konference, synod...
(zprávy)

Poselství ke Svatodušní neděli

NEPŘIJALI JSTE PŘECE DUCHA OTROCTVÍ, ABYSTE OPĚT PROPADLI STRACHU, NÝBRŽ PŘIJALI JSTE DUCHA SYNOVSTVÍ, V NĚMŽ VOLÁME: ABBA, OTČE!

Ř 8,15

Jsou různí duchové a různá duchovna. Svatodušní událost dosvědčuje obdarování Duchem svatým. A to není ledajaký duch, to je

Duch Boží, Duch Kristův. Ten pak činí křesťana křesťanem a z církve tvoří společenství kristovců.

To zcela první spočívá v tom, abych se dal obdarovat, abych přijal. Abych opustil cestu záslužnictví. Abych přijal Ducha svatého, ten vrcholný dar od Boha. Přijetí předpokládá touhu, že o dar stojím a prosím o něj. Že vyznám: Bez tohoto Ducha jsem mrtvý sám v sobě, neobejdu se bez něj.

Ale nejde jenom o tuto touhu, ale o celý život. Duch svatý je nám dán proto, abychom se jím dali vést, ztotožňovali se s ním, žili s ním v harmonii. A také – abychom se od něj a u něj stále učili. Předně to, že on dává pravou svobodu – není duchem otroctví a slepé poslušnosti. Učí nás správně rozumět Bohu i Ježíši Kristu. Že Bůh není naším protivníkem, omezením našich

možností, že z něj nemáme mít strach. My k němu totiž patříme, on se s námi dobrovolně a navždy spojil a pro Kristovy zásluhy se s námi smířil, odpustil nám. A tak k němu můžeme a máme v důvěře a až důvěrně volat: Abba, Otče!

Duch svatý zbavuje strachu – předně toho základního, že Boží milost nestačí. Že je přece jenom lépe spoléhat na vlastní zásluhy než na to, že patříme do rodiny Boží. A vede k naději, že jako děti Boží budeme mít podíl na dědictví s Kristem. A pak i pohled na utrpení, které se s věrohodným křesťanstvím vždy nějak snoubí, nás nezviklá a nevyvede z míry. Vždyť trpíme-li s Kristem, budeme spolu s ním účastni Boží slávy.

Michal Hána,
farář ČCE,
Pelhřimov - Strměchy

Zázrak života

Keď pracujete mnoho rokov v nemocnici, aj dni aj noci, tak tam často bývate dlhšie ako doma. A ste pri narodení a často aj pri zomieraní a zostáva vo vás to krásne prvé zaplakanie práve narodeného dieťaťa, aj smútok odchádzania, aj radosť a smiech odchádzania domov tých

vylicených. Za takú dlhú dobu vidíte všetky úskalia, všetky riziká a nebezpečenstvá, ktoré hrozia zdraviu i životu, aj tomu ešte nenarodenému. A tak si veľmi uvedomujete tie neuveriteľne komplikované a fungujúce zákonitosti tých všetkých dejov odohrávajúcich sa

v desiatkach rôznych typov orgánov a v miliónoch bunkách a po celý život. Pre nás lekárov život je zázrak.

Veľmi často si spomínam na dni a noci na pôrodnom sále. Viac svojho profesionálneho života som strávil na gynekológii ako na pôrodnici a asi preto som vždy mal úzkostlivý rešpekt hlavne z tej rýchlosti priebehu mnohých situácií na pôrodnom sále. Viem, že sme tak trochu frľali na mnoho písáčiek okolo každého pôrodu, chorobopis, zápis do knihy, sprievodné lístky na rôzne vzorky krvi, placentu, plodovú vodu, pupočnú krv. A všetko sa naraz a okamžite zdramatizovalo, keď sa zahlásilo, že „haprujú ozvy“. To je taký úžasne špecifický termín pôrodného sálu. Že ten prichádzajúci nový život je v ohrození a často veľmi rýchlo treba niečo robiť, rýchlo sa rozhodnúť. V týchto fázach všetko ide veľmi rýchlo a aj tragické komplikácie pre plod sa môžu vyvinúť behom minút a môže byť neskoro.

A tak veľakrát opakované dramatické situácie na hranici života v nás vyvolávajú presvedčenie, že život je zázrak. Pôrodníctvo, to je úcta, rešpekt a radosť zo zázraku nového života.

Niekedy, veľmi zriedkavo sa na operačnej sále ozvú dve slová, ktoré vyvolajú neuveriteľné ticho: „zastava srdca.“ Všetko sa zastaví a stíchne, len anesteziologický tím sa horúčkovo snaží obnoviť rytmus srdcovej činnosti. Je to veľmi zriedkavá udalosť a dnes pomocou dokonalej prístrojovej techniky a účinných medikamentov sa prakticky v každom takomto prípade podarí

Dokončení na str. 4

El Greco: Letnice, 1604

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Romská otázka – můžeme vstoupit do dobrých skutků

Do dlouhodobých problémů se politikům zpravidla nechce. Proto se stále otálí s důchodovou reformou, s reformou zdravotnictví apod. Problémy zpravidla samy neodejdou.

Zatímco ve zmíněných reformách se křesťané nějak masivně angažovat nemohou, neboť jsou to spíše záležitosti odborníků, mohli by se podílet na řešení jednoho problému, kde může s minimálními náklady pomoci celá řada lidí bez nějakého zvláštního vzdělání či mimořádného obdarování. Mám na mysli romskou otázku.

Přiznávám, že bych nechtěl mít Romy za sousedy. Mrzí mne, že není „politicky korektní“ něco takového říkat. Politicky korektní je tvářit se pokrytecky, slovně brojit proti rasismu, ale dávat si pozor, aby mne to nějak přímo neohrozilo.

Ač bych nechtěl Romy za sousedy, mám Romy moc rád. Ještě jako student jsem mezi nimi krátkou dobu pobýval a mám na to úžasné vzpomínky. Víím, že dokážu být veselí, spontánní, vděční, a že pro ně lze opravdu mnoho udělat.

Nejraději vzpomínám, jak jsme s přítelem Alešem Březinou chodili na Slovensku s romskými dětmi do přírody, učili je hrát různé hry a připravovali jim všelijaké sportovní i jiné soutěže. Bylo pro ně velmi významné, že viděli „bílé“, kteří jimi nijak nepohrdali a měli je rádi. Víím, že to jde. Můžeme jako církev přispět k řešení romské otázky?

Jedno městečko – Ochranov – vyslalo během jednoho století na tři sta misíonářů. Díky nim teď v řadě míst světa existují sbory Jednoty bratrské, v nichž jsou desetitisíce křesťanů. Netřeba naříkat, že je nás málo.

Vzpomínáte na někoho, kdo vás v dětství ovlivnil? Třeba na skautského vedoucího? Nebo na oblíbeného učitele či učitelku? Na vedoucího v nedělní besídce? Nejedna z nás někoho takového ve svém životě má. Proč bychom nemohli podobnou roli sehrát v životě romských dětí v našem okolí? Budou patrně vděčnější než děti „bílé“. A když jim pomůžete s úkoly do školy, budou možná vděční i jejich rodiče.

Situace Romů v naší zemi, to je jedna z časovaných pum. Je to rovněž příležitost k drobné, mravenčí práci. Ale má to smysl.

Dan Drápal

Ivo Kraus

AKTUALITA

Nevábná politika

V poslední době si stále víc všímám snahy Evropského společenství zavádět na různých úrovních mechanismy, které by podnítily občany k větší aktivitě při politickém rozhodování. Děje se tak především na papíře, ale přesto soudím, že jde o dobrou věc. Nejsem si však jist, zda v českém prostředí, kde možná stále převládá negativní vztah k těm nahoře, se nejedná jen o marnou snahu.

Podle mého názoru vše pramení z pojetí vymahatelnosti práva. Zatímco v zemích, kde soudci soudí podle svého nejlepšího svědomí v duchu zákona, tak u nás převládá právo inkviziční, držící se striktně daných paragrafů. Představme si například situaci, kdy obyvatelé sídliště sami uzavrou svou ulici, aby děti mohly bezpečně saňkovat. Tím sice poruší silniční předpisy, ale na druhou stranu chrání své děti. Zkusme uhádnout, jak by se záležitost vyřešila u nás a jak třeba v USA!

Tím narážím především na systémovou problematičnost zapojení se do politického procesu, který by byl schopen přinést do společnosti skutečné změny. Nejme to již my, kdo určuje zákony, ale je to všeobjímající byrokracie, která řídí nás. Myslím si totiž, že už dávno nevládnou lidé, ale papíry. Soutěž idejí nahradil lobbistický boj vlivných skupin. Politik je často vnímán jako reprezentant určitých zájmů, který své názory mění podle potřeby. Sám většinou nezastává žádné ideály, ale naopak je ochoten podřídit celou svou osobnost a své názory takzvaně veřejnému mínění jen proto, aby byl zvolen na vysněný post. To ve svém důsledku vede k tomu, že se nehájí srozumitelná politika. Místo toho se účelově prosazují různé dílčí normy na profesionální bázi, kterým málokdo rozumí. Ostatně, kdekdo si pomyslí: "Od toho máme ty politiky, to je jejich práce." A pak se není co divit.

A jak je to s angažovaností křesťanů v politice? Troufám si říci, že na tak ateistickou zemi, jako je Česká republika, to není špatné. Ale na druhou stranu se domnívám, že hlavním úkolem církve není vést křesťany do stran, ale spíše nastavovat zrcadlo celé společnosti. Položme si otázku: "Kdo jiný kromě církve si může dovolit poukazovat na nepravosti, tunelování, morální selhání a jiné pochybení politiků?" Měřítkem Pravdy je nám Písmo svaté. A v něm je Boží moc, která mění svět.

Milí čtenáři, když píší tento úvodní sloupek, doba velikonoční pokročila už k Svatodušní neděli. Většina lidí však ani netuší, že křesťané slaví v tomto čase nějaké svátky. To se o Vánocích a Velikonocích říci nedá. Na ty je upozorňováno v obchodech již velmi dlouho dopředu. Svatodušní poselství dnešnímu člověku zkrátka trochu uniká. Do tohoto ticha po pěšině vám proto chceme na našich stránkách přinést radostné ohlasy církve: Duch svatý byl dán. Slavme v jeho dávání vyvrcholení a naplnění Vánoc i Velikonoc. K tomu slavení patří však nezastupitelně i to, že nám přestává být jedno, co se kolem nás děje. Vytrácí se lhostejnost a sobectví a nastupuje zájem o celou zemi, o každého z lidí. Víra je dotahována do konce, do skutků a činů. Otevírá se nový prostor v člověku, objevují se nové dispozice k službě. Věřím, že vás některé naše články budou v tomto (D)uchu inspirovat.

Za redakci o svatodušních svátcích s přáním radosti a naděje pro každého
Ladislav Mečkovský

Z církví u nás i ve světě

NĚMECKÉ CÍRKVE SE DOHODLY NA VZÁJEMNÉM UZNÁNÍ KŘTU (*Magdeburg, 30. 4. 2007 – ENI*) Jedenáct církví v Německu podepsalo dohodu o vzájemném uznávání křtu. Mezi signatáři dohody jsou protestantské, pravoslavné, římskokatolické a anglikánské církve. Podpis dohody vykonali představitelé jednotlivých církví v rámci ekumenické bohoslužby ve východoněmeckém městě Magdeburg.

„Křest je mocným poutem, které spojuje křesťany," řekl při podpisu dohody předseda Rady Evangelické církve v Německu biskup Wolfgang Huber. Za Římskokatolickou církev v Německu dohodu podepsal předseda tamní konference biskupů kardinál Karl Lehmann.

MISIE NEMŮŽE VÉST KE KONFLIKTŮM – MYSLÍ SI SAMUEL KOBIA (*Edinburgh, 30. 4. 2007 – ENI*) V době návštěvy církví Velké Británie vyzval generální tajemník Světové rady církví Samuel Kobia k takové misijní práci, která není agresivní. Poukázal také na potřebu hledání nových forem misie a na důležitost spolupráce mezi tradičními církvemi a letničními a charismatickými hnutími. „Misii musíme vnímat a konat takovým způsobem, který nepovede k nárůstu náboženské nesnášenlivosti a násilí," řekl Kobia na setkání s představiteli církví v Edinburghu. „To je jeden z důvodů, proč společně s římskými katolíky, letničními a evangelikály chceme dospět ke shodě v tom, jak mají církve v dnešních podmínkách konat své misijní poslání," řekl Kobia.

REFORMOVANÍ V POLSKU VYZVALI SVOJI VLÁDU K AKTIVITĚ V SÚDÁNU (*Varšava, 27. 4. 2007 – ENI*) Reformovaná církev v Polsku vyzvala tamní vládu, aby podnikla rozhodnější kroky k zastavení masového zabíjení v soudánské oblasti Darfur. Zároveň navrhují, aby tyto kroky provázela účinná humanitární pomoc. „Jako občané země, v které se uskutečnila strašná genocida v době druhé světové války, cítíme velkou zodpovědnost za to, abychom udělali všecko pro zabránění podobným hrůzám v jiných částech světa" uvádí se ve vyhlášení Reformované křesťanské církve v Polsku, které bylo adresováno polské vládě.

VÝSTAVA V LONDÝNĚ ZPŘÍSTUPNILA POSVÁTNÉ TEXTY ŽIDŮ, KŘESŤANŮ A MUSLIMŮ (*Londýn, 26.4. 2007 – ENI*) Mnohé z nejstarších zachovaných rukopisů posvátných knih křesťanů, židů a muslimů v těchto dnech jsou společně na první výstavě tohoto druhu v Londýně. Výstava sa koná při příležitosti slavnostního otevření Britské knihovny v Londýně. Při vernisáži výstavy s názvem „Posvátné – objevujeme, co máme společné" byl i vévoda z Edinburghu a manžel britské královny Alžběty II. a také marocký princ Moulay Rachid. Výstava, která je veřejnosti volně přístupná, je otevřena do 23. září.

Ekuména vo svete 18/2007

MUSLIMOVÉ CHTĚJÍ VE ŠVÝCARSKU POSTAVIT NEJVĚTŠÍ ISLÁMSKÉ CENTRUM *Bern, 2. května 2007 (christnet)* Hlavní město Švýcarska by se mohlo stát sídlem největšího kulturního a ekonomického sídla centra islámu na evropské půdě, pokud s tím budou souhlasit místní muslimské asociace, uvádí ‘aktualne.sk’. "Platforma pro islám" s velikostí 23 tisíc čtverečních metrů bude zahrnovat kongresové centrum, luxusní hotel, muzeum, kanceláře a mešitu, sdělil Farhad Afshar, profesor z univerzity v Bernu a mluvčí islámských organizací, které se na projektu podílejí." Ve Švýcarsku chceme ukázat bohatství islámské kultury prezentací mnohých aspektů," vysvětlil Afshar záměr pro zdroj SITA. V kancelářích by mohly sídlit obchodní společnosti, které obchodují s islámskými národy. Podle odhadů švýcarského architekta by centrum mělo stát asi 45 milionů eur. Ve Švýcarsku žije podle oficiálních statistik přibližně 311 tisíc muslimů, z nichž většina pochází z Balkánu.

Ekumenický monitoring 18/2007

NALÉHAVÁ PROSBA

Azylový dům „Dům Agapé – Ruská" (P10 – Vršovice, Ruská 116) je prvním z azylových domů jiného typu než klasické noclehárny, kde bezdomovci dostanou jen nocleh a polévku (což je dle našeho názoru i dle zkušeností nemotivuje a ani nedává možnost opustit život na ulici). Naším domem za rok a půl jeho fungování prošlo již 16 klientů (včetně 9, kteří zde žijí). A z toho 3 mají dlouhodobé bydlení a práci na dobu neurčitou. Po rekonstrukci se kapacita zvýší na 20 lidí. Klienty doporučují především kurátoři a sociální pracovníci, kteří je dobře znají. Jde o lidi, kteří

Bible a bohoslužby ve „spravedlivé" řeči feministické teologie?

V r. 2006 vyšla v Německu *Bible ve spravedlivé řeči*. Ihned vyvolala nejrůznější reakce, jak podpurné , např. ze strany vedení několika německých zemských evangelických církví, tak kritické, např. od renomovaného profesora systematické teologie působícího v Erlangen R. Slenczky a dalších theologů z tzv. orthodoxních kruhů. Jedná se o jednu z posledních nejvýznamnějších prací z dílny feministické teologie. Všude tam, kde jsme v dosavadních tradičních překladech Bible četli Boží jméno v mužském rodě, je v této feministické Bibli převáděno do rodu jak mužského, tak ženského. Případně bývá tam, kde je to možné, překládáno jako abstraktní veličina, jelikož tato se v němčině gramaticky vyjadřuje často právě rodem ženským. Nejedná se tedy o pouhý překlad, nýbrž o "opravování" původního textu. Tak např. v evangeliích zde nacházíme namísto "nebeského Otce" "nebeského Otce a Matku". Že by se však Ježíš modlil k Marii, je pochopitelně těžko představitelné, a jinou matku Ježíšovu si lze také jen těžko představit. Často je to pak právě "Moc" namísto "Ducha", "nebeská postava" namísto "Syn člověka" apod., co jakkoliv v této Bibli vyjadřuje Božství. Nejsme Ježíšovi "bratři", nýbrž "sourozenci" atd.

Všude tam, kde je feministická teologie tohoto typu uváděna v praxi, dochází pak i k feminizaci bohoslužebného života. Tam pak slyšíme i v modlitbách oslovení Boha jakožto „Matky", někdy dokonce „Matky země". S oblibou bývá často osoba božského Syna nahrazována veličinou Moudrosti a Síly. A nejde zde jen o slovíčkaření. Přináší to s sebou i významné zásahy do samých základů trojiční teologie a nauky o Kristu. A tak je třeba se ptát: Máme zde co do činění s návratem prastarých pohanských kultů, v nichž zdůraznění ženských prvků božství hrálo tak významnou roli? Nedochází zde při tomto pohlavním rozlišování v rámci Božství k opominutí 2. příkázání Desatera, které zapovídá připisování těch vlastností Bohu, které nacházíme ve světě stvořeném? Toto příkázání „neučiníš sobě rytiny, ani jakéhokoliv podobenství... kterému by ses klaněl" se přece vztahuje i na naše představy, které si tvoříme na základě pozorování přírody a světa kolem sebe. Proto si ani na základě pohlavnosti nemůžeme utvářet představu o Bohu. Jestliže si ani za takovými podstatnými jmény jako „lidé", „národy", „počátek" apod. nepředstavujeme nijak zvlášť muže, proč bychom měli formálně všude tam, kde není Boží jméno v ženském

rodě, nějaké takové výhradně ženské jméno hledat? Nedochází snad k rozlišování mezi pohlavími teprve tam, kde jsou dvě pohlaví stavěna vedle sebe nebo proti sobě? Mužský rod hraje přece přísně vzato roli teprve tehdy, když naproti němu začneme stavět rod ženský (případně střední). Do té doby nemá ani on nějaké specificky mužské (tj. neženské či nedětinské) vlastnosti. Nakonec: každý syn je dítětem své matky a každá dcera dítětem svého otce. Feministická teologie chce přispět k zamezování násilí v rodinách, v manželství, a vůbec dopomoci ženám k větší politické a sociální spravedlnosti. Má za to, že teprve tehdy se žena ocitne v důstojném postavení, když začneme i Bohu připisovat ženské vlastnosti nebo když začneme o Bohu mluvit „spravedlivě" jako o „Otcí a Matce". Jako by snad Bůh byl ještě donedávna v tradiční teologii mužem...?! Nebo nám chce tato teologie namluvit, že Bůh je jakýmsi oboupohlavním živočichem? Či snad párem rodičů? Snaží se nám zřejmě vsugerovat, že je třeba mít o Bohu nějaké představy vzaté z přírody. Jistě ne každá feministická teologie, ale ta, která stojí za „Biblí ve spravedlivé řeči", zpraviděpodobně ano.

Adam Balcar

NAD BIBLÍ

Vyslanec svého Pána

„Bůh nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě"
2 K 3, 5-6

Konat *službu spravedlnosti* není způsobilý každý. To proto, že způsobilost k ní nepochází z člověka. Ti, kteří zvěstují sami sebe – tedy své názory a zkušenosti – mohou sdělovat leccos zajímavého. Jen ten, kdo káže Krista, však mluví z Božího pověření. Způsobilost ke *službě spravedlnosti* je neoddelitelně spjata právě s takovým kázáním. Apoštol zvěstuje, co je mu v podstatě cizí, co si ho však natolik podmanilo, že tomu musí přitakat. Kázání evangelia všemu stvoření, k němuž vzkríšený Ježíš vybízí, není snůškou našich více či méně duchaplných

úvah. Kdo stojí ve *službě spravedlnosti*, ten se sám menší a všechnu moudrost spatřuje v něm. Z toho je patrné, jak velké sebezapření tato služba vyžaduje. Stačí málo a z Božího se stane lidské, ze svatého plytké, ze spásného prázdné. Proto v církvi tolik záleží na způsobilosti. Konat *službu spravedlnosti* je v ní způsobilý jen ten, kdo čerpá sílu *skrze Krista* od Boha. Základním předpokladem způsobilosti pro tuto službu je Boží povolání. Ještě nedávno bylo v církvi bráno povolání velice vážně. Dnes jako by vše záleželo jen na odbornosti. Pavel staví lidské předpoklady až na druhé místo. Ví, že kde chybí povolání, nevane Duch, a kde

nevane Duch, tam vládne litera. Korintští ustrnuli u Mojžíše. Pavel *slouží Nové smlouvě*. Pro tu nejsou stěžejní *kamenné desky zákona*, nýbrž *lidské srdce*. Způsobilost otevírá dveře pověření. Pavla jeho apoštolskou funkcí nepověřili Korintští ani zástupci jakéhokoli jiného sboru. Jejich mandát by jej učinil zaměstnancem církve, nikoli však Kristovým poslem. Apoštoly si povolává, pověřuje a vysílá do služby sám Bůh. Církev, která z jejich služby povstává, je jen jejich doporučujícím listem. Pavel byl povolán, když ho před Damaškem osvětil, zastavil a proměnil vzkríšený Ježíš. Církev jeho povolání pouze rozpoznala a veřejně potvrdila.

Pavel je pro *službu spravedlnosti* způsobilý a je jí i pověřený. Proto může – a musí – *sloužit Nové smlouvě*. Ta není *založena na liteře, nýbrž na Duchu*. Pokud by Pavel dodržoval jen to, co je ve smlouvě *literami vytesané do kamene*, nenaplnil by své poslání. Svou způsobilost osvědčují všichni pověření tím, že dělají i to, co nemají uvedeno v pracovní smlouvě. Vede je k tomu Duch, který *dává život*. Zákon je krokem kupředu tam, kde panuje svévole. Je však krokem zpátky, jestliže se pokouší regulovat procesy iniciované láskou. Tam zabíjí a umrtvuje. *Kámen, litera a soud* jsou symboly Staré smlouvy, reprezentované Mojžíšem. *Srdce, Duch a život* jsou symboly Nové smlouvy, reprezentované Ježíšem. Ti dva nejsou nepřátelé. Jednomu i druhému vychází z tváře slavná *zář*. Zatímco ta Mojžíšova je pomíjivá, Ježíšova je věčná. To je důvod, proč se Pavel staví s plným nasazením do služby toho druhého.

Emanuel Vejnar

Poslední skotský král

(režie Kevin Macdonald, 2006)

Hnán touhou po naplněném životě, vydává se mladý skotský lékař jako dobrovolník do Ugandy. Zde se náhodou setká s diktátorem Idi Aminem. Ten je okouzlen jeho opovážlivou odvahou a především jeho skotským původem (Idi Amin měl bizarní zálibu ve Skotsku, příležitostně chodil ve skotském kroji a stejně ustrojena byla i jeho garda). Nabídne mu tedy místo svého osobního lékaře a poradce. Mladý lékař se tak z čista jasna ocitne ve světě vrcholné politiky, je zahrnut blahobytem, poctami a mocí. Postupně se však stává součástí diktátorova stihomamu: jako ten, kdo jej sám živí a později i jako jeho oběť.

Podle většiny recenzentů je Poslední skotský král filmem jednoho herce, strhujícího Foresta Whitakera v roli Idi Amina. Film je prý málo politický a málo historický; zůstává jen napínavým filmem, který zohrává dobře známé schéma uhranutí mocí. Ptám se však: Je to opravdu málo? Není třeba klíčová morálně-duchovní varování opakovat stále znovu, v každé generaci? Pominulo snad kdy pokušení těch jednoduchých slov: "Toto všechno ti dám, budeš-li se mi klanět"? Toto v řadě poslední pokušení na poušti vypadá nejprůhledněji. Domnívám se však, že náš snímek může křesťanu pomoci pochopit do hloubky, že i přes svou průhlednost je to pokušení nejmocnější.

Đábel chce vlastně slovy "Toto všechno ti dám, budeš-li se mi klanět" zaujmout místo nebeského Otce, jak naznačuje Ježíšova odpověď. Stejně tak Whitakerův Amin má v sobě něco hlubinně otcovského. Ukazuje nám, že člověka může zradit nejen jeho rozum, ale i jeho srdce; touha po intenzivním vztahu plném přijetí a bezpečí. Amin mluví s láskou, bere kolem ramen. Poukazuje na naši jedinečnost, říká: "Jsi to právě ty, koho potřebuji pro své království, jenom ty." Dovede i pokárat, vyvolat lítost. Naplňuje nakonec ty nejniternější touhy srdce, se kterými se obrácíme k Bohu. Je tu jen jeden háček: Všechny tyto božské kvali-

ty se nacházejí u člověka. Snad nejzajímavější prvek anatomicie zla, který nám snímek předestírá, je proměna. V Bohu není střídání světla a stínu; kdykoli však onen mladý lékař začne pochybovat a chce se tyranovi vzepřít, tu jej najde slabého a bezbranného. Role se náhle obrátí; tu on je náhle ochráncem a rádcem. Neříká se často, že i soucit může být pokušením?

Nejstrašnější ďáblovou ranou pak je, když náš hrdina zjistí, že je v očích svého "otce" bezcenný. Jednak z úst samotného diktátora, jednak od cynického britského agenta. Náhle naplno spatří, že se nechal dobrovolně klamat, že jeho pýcha nechtěla vidět hromady zohavených mrtvol. Ty se v záběru krátce mihnou na fotografiích. Nejzajímavější je, že k prozření přispějí cyničtí britští diplomaté. Nad jejich pesimistický (a xenofobní) pohled nad člověka se náš hrdina cítil celou dobu povýšen. Nyní jsou právě oni jeho morálními soudci. Idealismus se ukazuje jako zrůdný; skepse nad člověkem si jistou lidskou tvář zachovává. Přitom právě oni britští diplomaté představují ve filmu účelovou podporu, kterou Západ Aminovi jako záštitě před šfffícím se komunismem poskytoval. Ve vyznění filmu hrají však jen výše zmíněnou úzce dramatickou roli. Takže,

Polemika

Dostávám Kostnické jiskry před bohoslužbami ve sboru. Nahlédl jsem do nich a dost mne rozladily, leckterý mladý člověk by řekl: rozhodily. Teprve později jsem si mohl pozorněji články pročíst a dal jsem bratru Drápalovi, svému někdejšímu žáku, za pravdu. Že totiž má smysl chodit k volbám. A to, že se jednou ujme vlády Ježíš Kristus, je větší, nikoliv menší důvod jednat odpovědně už teď. Má také pravdu v tom, že jako křesťané na tom nejsme lépe než jiní v tom, že těžko chápeme složitý mechanismus moderního státu. Ale přece jako křesťané nemáme soudit druhé předčasně nebo

ano: Film není politický. Stejně tak náš hrdina nevidí o moc více z těch 300 000 obětí než pár fotografií a jednu mrtvolu na pitevně. Film tedy není ani historický. Obrazy utrpení nás však bohatě zahrnují zprávy a filmové dokumenty; o cynismu politiků víme také dost. Možná je nakonec důležitější prostě současnému západnímu člověku vysvětlit, jak funguje pokušení. Vždyť kolik Evropanů v době války vidělo koncentrační tábory; kolik jich znalo politické zákulisí? Přesto většina z nich nesla svým tichým souhlasem na tamních zločinech svou vinu. I oni alespoň z části podlehli klamu "otcovského" státu, který objímá, kárá a odměňuje. Zbývá zeptat se s některými recenzenty: "Muselo se ale potom toto morální drama odehrát v Africe?" I svým zasazením klade snímek otázku stále ještě osvícenskému myšlení Evropy: Mladý hrdina se do Afriky vydal hledat Rousseauova "ušlechtilého divocha", kterého dodnes rádi stavíme proti „zvrhlé“ civilizaci. Místo ďábelské ideologie však nachází ďábelské charisma, místo plynových komor mačety. Ať člověka zlo láká svou "vědeckou" promyšleností jako v totalitách evropských, nebo uhrančivou přirozeností a vitalitou, je to pořád zlo.

Tomáš Pavelka

Nepromluvíš

povrchně, popřípadě si máme dát pozor při vynášení soudů podle toho, čeho jsou „plné noviny“, čím překypují různé stanice televize. Proto mne zarazila ta smyšlenka že „bohužel, tzv. Kubiceho zpráva přinesla mnoho dokladů pro oprávněnost tohoto názoru".Od počátku přece bylo jasné, že doklady žádné nepřinesla, byly v ní jen dohady, které pozdější vyšetřování zcela vyvrátilo. Nic z těch dohadů se nepotvrdilo. Podobně byl nefér a v rozporu se známým příkázáním nešťastný útok na bývalého premiéra Stanislava Grosse, který je výslovně jmenován (v jiném článku), když se také v úředním šetření ukázalo, že s jeho bytem a domem bylo vše v pořádku. Ostatně Kostnické jiskry, hlásící se i jménem k Husovi, by měly být opatrnější s vynášením nepodložených soudů jenom podle dočasné módy nebo podle novinářských šmoků. To není jen otázka názoru a přesvědčení, ale novinářské etiky, a tedy odpovědnosti za čtenáře, jako jsem já, kterého to – dokonce na počátku bohoslužeb – „rozhodí". Navíc je třeba respektovat, že politické názory čtenářů křesťanského časopisu jsou rozličné. A podobně jako kazatel nemá – podle Karla Bartha – být explicitně stranicky zaměřen, tak ani křesťanský týdeník nemůže urážet lidi jiného přesvědčení. Natož polopravdami a nepravdami, jako to učinili bratři Dan Drápal a František Schilla. (ET-KJ 13/2007).

Jan Šimsa

Reakce redakce

Jsme vděčni všem zdatným autorům za jejich kvalitní příspěvky do Evangelického týdeníku Kost-

Bože na nebi, podej mi svou ruku

Romská báseň

*Bože na nebi,
podej mi ruku svou.*

*Bože na nebi,
pohlédni na mou romskou tvář,
plnou utrpení a jizev.*

*Bože na nebi,
pohlédni do mých cigánských černých očí,
které v jednom kuse pláčou,
již vytvořily koryto řeky,
tak velké, tak hluboké, tak široké
jak jen cigán své černé srdce má*

*Bože můj,
devloro jekhoru, kaj hi tre aspa,
kaj mri dajori.*

*Mri devlikani dajori,
kaj hi tre kále bala,
kaj tut the šukár jaka?*

*Vidím zástupy Romů v jeden šik,
jdou, smrti se nebojí,
černý orel na ně z výše hledí,
sděluje jim řečí ptáků, ať se nebojí,
z dálky nebes výšin je slyšet tóny
tesklivé,
tóny cigánských houslí pláčou,
zalykají se tak,
že koryto cigánských slz
tvoří již oceán.*

*Bože můj, mro devloro jekhoro,
mre čhavore jekhore čorore,
dikhav tumáre*

*Bože můj, tiknore čhavore džan,
džan polokores, baro hi lengro tiknoro
roviben.*

*Bože můj, mri devlikani daj,
mri dajori, mro dadoro*

*Osvětím!
Hi foros kaj musaj e Roma džan,
kráčí v jednom šiku,
kráčí vstříc smrti,
černý orel jim naposledy zamával
svým křídlem.
Bože můj!*

Štefan Polák 2006

nických jisker a snažíme se žádného neupřednostnovat, natožpak nějaký názor, který by ostatní ponižoval. Má-li někdo jiné přesvědčení či úhel pohledu, dostává rovněž prostor k vyjádření své kultivované kritiky. Uvědomujeme si a zastáváme, že Evangelický týdeník má být médiem především pro protestanty, jejichž smýšlení je však rozmanité jak v otázkách věroučných, tak ještě pestřeji v záležitostech společenských a politických. Nemůžeme se tomu vyhnout, chceme-li tisknout věci aktuální, reflektující součas-

*Božíčku jediný, kde jsou tvé slzy,
kde jsou tvé ruce, kde je má matka?*

*Kde je má Boží matka,
kde jsou její černé vlasy,
kde jsou její černé oči?*

*Bože můj jediný, moje děti, chudáčci
vidím vaše slzy, vidím jak se bojíte,
jak pláčete.*

*Bože můj, malá Romčata,
jdou pomalu,
velký je jejich dětský pláč.*

*Bože můj,
modlí se a pláčou.*

*Osvětím!
Tam Romové kráčí
kráčí v jednom šiku,
kráčí vstříc smrti.*

*Bože můj,
černý orel jim naposledy zamával
svým křídlem.*

nou scénu. Je nevýhodou, ale je to dobře, že neexistuje jediný správný výklad světa. Proto čtenář nemůže být jen pasivním, nepřemýšlejícím příjemcem (což bratr Šimsa rozhodně není), ale snad pestřejší paleta názorů přece jen napomáhá k lepší orientaci. Nám nezbývá nic jiného, než čtenáře žádat o porozumění, že ne všechny příspěvky budou podle jejich not – a autory naléhavě vybízet, aby pracovali s ověřenými skutečnostmi a brali bratrské ohledy na odlišné mínění druhých.

red.

40. výročí otevření kostela Smíření v Dachau

28. 4. 2007 jsme před 18 . hodinou zaparkovali před kostelem Smíření v Dachau. V kostele bylo již plno lidí, ale já a manžel jsme měli vyhrazená místa v první řadě s jasným nápisem našich jmen.Na každém místě ležel program večera s písněmi a liturgií. Seděli jsme společně se švýcarskými potomky jednoho bývalého vězně a s panem Maxem Mannheimerem, židovským vězněm několika koncentráků včetně Dachau, který se již několik let věnuje přednáškám mládeži a dětem o nacistickém režimu. Mluví mimo jiné velmi dobře česky, poněvadž pochází z Nového Jičína. Dále v řadě s námi bylo přítomno mnoho vysokých hodnostářů různých církví včetně iráckého imáma, řeckokatolického popa, prezidenta evangelické církve z Hessen a Nassau, představeného mezinárodního Dachaukomitee Pietera Dietze de Loos, sestry představené Karmelitského kláštera a další. Účast bych hodnotila tak na dobrých 300 lidí, kostel byl přeplněný, mnoho lidí stálo, přestože pomocné lavice a židle byly přidány. Farář Mensing zahájil bohoslužby, které trvaly i s večerí Páně něco přes hodinu. Bohoslužby byly doprovázeny hrou na varhany, housle, cello a pozouny. Bylo to velmi krásné a důstojné. Naše církev byla během večera pětikrát jmenována, a to plným jménem při různých příležitostech, jako bylo pozdravení potomka jednoho z českobratrských vězňů, při zamyšlení nad evangelickými faráři atd. Teprve po kázání pozdravila děkanka města Barbara Kittelberger přítomné jmenovitě a dále moderovala proslovy asi osmi přítomných, mezi nimi i můj (*úryvek z něj připojujeme. red.*). Velice nás zaujal proslov prezidenta evangelické církve v Hessen a Nassau, který mimo jiné řekl, že ze čtyřiceti německých evangelických farářů, kteří byli v Dachau zavřeni, jich osm pocházelo právě z jeho země, mezi nimi i Martin Niemöller; a že musí bohužel říct, že to byla jen mizivá část evangelických farářů, že většina neprokázala patřičnou odva-

Zázrak života

Dokončení ze str. 1
obnovit činnost srdca. Pred 20-30 rokmi neboli ešte tieto medicínsko-technické vymoženosti a pri zástave srdca, po zlyhaní medikamentózných provokácií, bolo potrebné veľmi rýchlo preniknúť do hrudníka, vziať srdce do ruky, rytmickým stláčaním udržiavať cirkuláciu krvi a aj týmto spôsobom vyprovokovať obnovenie jeho rytmickej činnosti. Počas mnohých rokov som bol v tejto situácii len jediný raz, ale dodnes si dokážem vyvolať ten pocit živého ľudského srdca vo svojej ruke. Zástava srdca. To sú slová, ktoré vyvolávajú pocit bezprostrednej blízkosti rozhodujúceho osudového okamžiku. Čas sa zastavil. Potom srdce znova naskočí a začne pracovať. Zázrak života. Je to chvíľa, ktorá nás núti rozmýšľať o základných hodnotách: začiatok, koniec, kontinuita, plynutie času, koniec času, kto a čo je nad tým všetkým, kto to všetko naprogramoval? „Moje časy sú v твоjich rukách, Bože“ (Ž 31,16). Ľudský život je v podstate zázrak permanentnej dynamiky bunkovej

hu se nacistickému režimu postavit... Motto celého setkání bylo, že nesmíme zapomenout, neboť jen vzpomínáním se učíme. Čtyřicet je i v Bibli magické číslo, řekl biskup Friedrich, proto čtyřicet let od slavnostního zasvěcení kostela Smíření. Dále byla založena nadace kostela Smíření, které chybí ještě peníze a na kterou mohl každý přidat. A do třetice byla vydána kniha „Jména místo čísel“, kde jsou krátké biografie všech evangelických farářů, kteří byli v Dachau zavřeni. Myslím, že by bylo důležité knihu obstarat a zařadit ji do archivu naší církve. Z našich farářů se jedná o prof. Biče, faráře Cvrčka, faráře Dobiáše, Mikulášťka, Opočenského, který je i na několika obrázcích, Zeleného a - zajímavé: i o Šimsu, který přece nebyl farář! Ale mám dojem, že někde v knize stojí, že měl povolení ke kázání; ale ať tak nebo tak, Jaroslav Šimsa byl tak důležitá osoba, že je dobře, že v knize nechybí. Celá akce skončila asi v půl deváté, ve velkém atriu mezi kostelem a sborovou místností (ve sborové místnosti byla výstava obrazů a kniha s originálními fotografiemi a dobovými články o vězních Dachau). Jsme rádi, že jsme pozvání přijali.

***

*Vážené dámy a pánové!
Na tomto místě, v Dachau, bylo internováno mnoho členů naší Českobratrské církve evangelické a mnozí zde zemřeli. Na tyto bratry a jejich utrpení nesmíme nikdy zapomenout...
Můj otec, farář Eugen Zelený, byl gestapem vězněn a převezen do koncentračního tábora v Dachau, kde zůstal až do května 1945, kdy Američané vězně osvobodili. Dny strávené v pekle, ztráta svobody a nepřestávající pocit smutku mého otce nezlomily, nýbrž posílen ve víře se odvázně zastával slabých a nespravedlivě ponižovaných a po válce těch, kteří trpěli pod vládou komunistických mocipánů...
V osvobozené vlasti se stal ředitelem české Diakonie a později pracoval jako tajemník synodní rady a s vedoucí ústředí pro sociální práci církve...
V roce 1967 stál můj otec přesně na tomto místě při otevření tohoto kostela, kostela Smíření. Žel nevím, co zde tenkrát říkal, ale vím, co pověděl o několik let později v Brémách, kde spoluudhaloval památník obětem nacistického režimu. Při otázce po provinění mňnil, že když je již sám v pokročilém věku a brzy předstoupí před svého Pána, že je v této chvíli daleko důležitější se ptát na svou vlastní vinu, než pátrat po jiných vinách...*

Eva Wypiorová
(zkráceno a volně přeloženo, red.)

aj podľa platných zákonov. Ale predsa ani platné zákony nemôžu ospravedlňovať zabíjanie. Plnosťou zákona je predsa láska (Rim. 13,10). Kam sa to vlastne dostal človek, ktorého Boh stvoril na svoj obraz! (Gn 1, 27) Boh, ktorý je predsa láska (1 J 4,8). Život človeka je zázrak – všetko – začiatok, plynutie času aj koniec času. Láska je zázrak v živote človeka. „Láska je trpezlivá, je dobrotivá, láska nezávidí, láska sa nechváli, nepovyšuje sa, nechová sa neslušne, nehľadá len na svoj prospech, nezlostí sa, nespomína na zlé, neraduje sa nepravosti, ale má radosť z pravdy“ (1 K 13,4-7). Ako to dosiahnuť? Čo máme robiť? V Londýne, v chráme sv. Pavla je svetoznámy obraz britského maliara Holmana Hunta „Svetlo sveta“. Ježiš stojí pri starých, zahrdzavých, brečtanom obrastených dverách. V ruke má horiacu sviečku a klope na tieto dvere. Dvere nemajú kľučku, dajú sa otvoriť len z vnútra. Každý ich musí otvoriť sám.

MUDr. Ján Siracký, DrSc.
(red.zkráceno)

Inzerce

LÉKÁRNÍK - NASTÁVAJÍCÍ DŮCHODCE HLEDÁ KOLEGU (KOLEGYNI) do ma-lé lékárny u Českých Budějovic. Nejsem řetězec.
Zn. cz 444003@tiscali.cz

č. 10
HLEDÁME RODINU NEBO MANŽELE do uvolněného kostelnického bytu 2+1, 75 m², 2. patro, velká zahrada. Očekáváme zájem o církev a účast na sborovém životě. Bližší informace podá s. kurátorka Marta Kosáčeková, tel. 481-543-069. FS ČCE 51401 Jilemnice, Jungmannova 268.

č. 22

HLEDÁME ÚČETNÍ!!!
Kostnická jednota – Sdružení evangelických křesťanů, o.s., přijme (nejraději od 2. pololetí 2007) odpovědnou účetní.
Náplní práce je vedení podvojného účetnictví a mezd; jsme plátcí DPH. Jedná se o 1/3 pracovní úvazek v neziskové organizaci.
K jednání se hlaste na adresu našeho Občanského sdružení, tožnou s adresou redakce (v tiráži).

CÍRKEVNÍ STŘEDISKO DOUBRAVKA
Masarykova 273 v Luhačovicích vás zve k rekreačním pobytům. Provoz celoroční. Tel. 577132028.
č. 11
JSEM 46/188/87 MLADŠÍHO VZHLEDU, sportovní postavy, věřící, nábožensky založený a romantik, se zájmy o kulturu a přírodu. Hledám hodnou a pohlednou ženu do 40 let se stejným náboženským založením a zájmy, pro společnou cestu životem. Praha popř. stř. Čechy. Děti nejsou překážkou. Foto vítáno. Zn: Samota tíží.

č. 25
SENIORÁTNÍ VÝBOR PRAŽSKÉHO SENIORÁTU ČCE se sídlí ve farním sboru ČCE v Praze Radotíně nabízí místo seniorátní/ho faráře /ky na plný úvazek od 1. 12. 2007. Přivítáme teologickou zralost, dobré komunikační vlastnosti, flexibilitu, zdatnost v kanceláři a na počítači. Jedná se o spolupráci a zastupování seniorky v jejím sboru, koordinování seniorátních akcí, zapisování schůzí seniorátního výboru, práci v sen. kanceláři. Byt nemáme a příspěvek na byt bude zatím činit 3000,- Kč.
Své nabídky a případný projekt své práce pošlete do 27. 5. 2007 na adresu seniorátního výboru.
E-mail: seniorat.praha@centrum.cz nebo poštou: Matějovského 14, 153 00 Praha 5.

č. 26
DIAKONIE ČCE, ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ DIAKONIE ČCE VRCHLABÍ vyhlašuje výběrové řízení na místo ředitele(lky) - speciální pedagog Základní školy speciální Diakonie ČCE Vrchlabí. Požadujeme:
1. Splnění předpokladů pro výkon funkce pedagogického pracovníka (dle zákona č. 563/2004) a odbornou kvalifikaci pro speciálního pedagoga.
2. Splnění předpokladů pro výkon ředitele školy (dle zákona č. 563/2004).
3. Strukturovaný životopis
4. Motivační dopis
5. Koncepti rozvoje školy

Nástup možný od 1. 8. 2007

Požadované materiály zasílejte do 7.6.2007 na adresu: Diakonie ČCE - Středisko Světlo ve Vrchlabí, Tomáš Komárek, Palackého 926, 543 01 Vrchlabí 1. Tel/fax: 499 423 566.

č. 27

VYSOKÉ TATRY
- UBYTOVÁNÍ V SOUKROMÍ.
Telefon: +421/52/7754 855,
+421/905/346 354.
E-mail: valekmil@seznam.cz
č. 15

Bohoslužby

27. 5. 2007
ČESKOBATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
Braník, Modřanská 118: 9.30 (1. n. rodinná, 3. n. VP) L. Rejchrt - **Dejvice,** Z. Wintra 15: 9.30 Hudec - **Horní Počernice,** Třebešovská 2101: 9 - **Jarov,** U kněžské louky 9: 9.30 Plzáková - **Kliment,** Klimentská 1: 9.30 Halamová - **Kobylisy,** U školské zahrady 1: 9.30 Erdinger nebo M. Rejchrt (každou 1. neděli v měsíci ekumenické česko-korejské bohoslužby + VP; 2. až 5. ne 11.30 korejské bohoslužby; kaz. Lee) - **Libeň,** U pošty 6: 9.30 Mazur - **Martin ve zdi:** 19.30 - **Modřany,** Písková 6: 9.30 Šorm - **Nusle,** Žateckých 11: 9.30 Škeříková - **Radotín,** Na betonce: 9.30 - **Salvátor,** Salvátorská 1: 9.30 - **Smíchov,** Na Doubkové 8: 9.30 Mareš VP - **Spořilov,** Donovalská 1862: 9.30 Bísek - **Strašnice,** Kralická 4: 9 Klinecký - **Střešovice,** n. Před bateriemi 22: 9.30 Pavel Pokorný - **Uhřetěves,** Husovo n. 378: 9 - **Vinohrady,** Korunní 60: 9.30 M. T. Zikmund - **Vršovice,** Tulská 1: 9.30 Ort - **Žižkov I,** Prokopova 4: 9.30 Lange - **Žižkov II,** Čajkovského 10: 9.30 Strádal
EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V. v ČR
Nové Město, V Jirchářích: 9.30 Tillinger - 11.00 v anglickém jazyku: Krikava; večerní bohoslužby: středa 18.00
SLEZSKÁ EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V.
Nové Město, U sv. Michala, V Jirchářích 15.00 (každou druhou neděli v měsíci bohoslužba v polském jazyce): Kozuszník
BRATRSKÁ JEDNOTA BAPTISTŮ
Vinohrady, Vinohradská 68: 10 Šolc ml., 18 bohoslužby v ruštině - **Pankrác,** Na Topolce 14: 10 J. Gondáš
OCHRANOVSKÝ SBOR (dříve JB)
Michle, kaple Domova Sue Ryder, bývalý michelský mlýn, Michelská 1: 9.30
CÍRKEV BRATRSKÁ
Nové Město, Soukenická 15: 10 P. Grulich - **Žižkov,** Koněvova 24: 9.45 Kaleta - **Vinohrady,** Rímská 43: 9.30 Mošner - **Smíchov,** Vrázova 4: 9.30 B. Matulík - **Mezinárodní sbor,** Peroutkova 57: 10.30 John Waldrop - **Horní Počernice,** Ve žlábku 168: 9 a 19 Kloubek - **Dejvice,** Hotel Krystal, J. Martho 2: 10 Heczo - **Praha 4 - Jižní Město,** Dubnová 806: 17 Filip - **Praha 4 - Šeberov,** V Ladech 10.00 D. Javornický - **Praha 9 - Černý Most,** Stolišská 2417/41b, - 17.30 hod. T. Grulich - **Zbraslav,** Praha 5, Zák. škola Nad Parkem: 9.30 Hart - **Praha 13 - Stodůlky,** Gymnázium J. Heyrovského, Mezi Školami 29: 10.00 M. Šrámek
EVANGELICKÁ CÍRKEV METODISTICKÁ
Nové Město, Ječná 19: 9.30 Procházková, VP-**Vršovice,** 28. pluku 15: 9.30 a 18 VP Botoš - **Strašnice,** Vilová 26: 10 Kuchyňka - **Horní Počernice,** Křovínovo n. 12: 9.30 P. Hradský
CÍRKEV ADVENTISTŮ S.D. (sobota)
Vinohrady, Londýnská 30: 9 a 14 Cepl - **Dejvice,** Zikmunda Wintra 15: 9.30 Čík - **Smíchov,** Peroutkova 57: 9 a 14 Žalud - **Spořilov,** Žilinská 4: 9 a 14 Cepl - **Strašnice,** Vilová 26: 9 a 14 Hrdinka - **Krč,** kaple v Thomayerově nemocnici: 9 a 17 Beneš
AROŠTOLSKÁ CÍRKEV
Praha 10 - Vršovice, budova ECM, 28. pluku 15: 14.30
STAROKATOLICKÁ CÍRKEV
Rotunda sv. Kříže, ul. Karoliny Světlé: út 18 (s kytarou pro mládež), ne 17 (Hejbal, Růžicka, Husák) - **Kaple sv. Máří z Magdaly,** u Čechova mostu: ne 10 (Holeton, Růžicka) - **Kaple sv. Rodiny** (pod Nuselskými schody): čt 18 (Tvrdek)
PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV
Katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Praze 2, Resslova 9: so 17, ne 9 - Šuvarský - **Chrám Zesnutí Přesvaté Bohorodice,** Praha 3, Olšanské hřbitovy: ne 10 igumen Jisevstr - **Modlitebna sv. Nikolaje,** Praha 6, Rooseveltova 29: ne 10 - Koudela - **Chrám Zvěstování Přesvaté Bohorodice,** Praha 2, Na Slupi: ne 10 - Dandar, Stojka
SHROMÁŽDĚNÍ ARMÁDY SPÁSY
Praha 5 - Smíchov, Lidická 18: 10.15 - **Praha 3, Biskupcova 36:** 10.00
BOHOSLUŽBY V ANGLIČTINĚ - Praha 5 - Smíchov, Peroutkova 57: 10.30 (mezinár. sbor) - **Kliment,** Klimentská 1: 11 VP (anglikánské) - **Vinohrady,** Vinohradská 68: 11 (bapt.) - **BOHOSLUŽBY V NĚMČINĚ - Praha 1, Martin ve zdi:** 10.30

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365